

VIII. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1914. 32. szám.

Budapest, augusztus 9.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre - - 12 korona

Félévre - - - 6 korona

Negyedévre - - 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.



CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona

Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Kézbe
minden vasnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest IV. Egyetem-tér 4. sz.

A háboru.

Rövid, alig nyolcz napos idő alatt az izgalmaknak három hullámja reszkettette meg hazánkat. Az első báró Giesel belgrádi követünknek Belgrádból való elutazása volt. A második izgalmat a részleges mozgósítás elrendelése hozta. Most pedig Ő Felsége az általános mozgósítást rendelte el!

Kitört a háboru!

Az artstetteni várkapolna sötét kriptájában aluszsza örök álmát az elhunyt trónörökös. Alig négy hete, hogy ez a büszke szív megszűnt dobogni, hogy a halál ennek a vasakaratu léleknek lobogó tetterejét örök tétlenségre kárhoztatta. Ebből a halálból élet-erő és lelkesedés sugárzik ránk. Az artstetteni kriptá homályát a lelkesedés, a férfi-erények lángja, a mely milliók szívében él és lobog, világossággal, éltető fénnyel tölti meg. Megbosszuljuk a meggyilkolt trónörökös! Ez azonban csak ütköző pontja a hadjáratnak. Az állami lét parancsoló szükségessége és nagyhatalmi állásunk kényszerít bennünket erre a háborura.

Ez a háboru mindnyájunk előtt természetesnek tetszik! Olyannak látjuk, mint a minék jönnie kellett!

A lelkesedés első mámore elmúlt, jogaiba lép a valóság. De ha a mámor el is múlt, a lelkesedés megmaradt. Láthatta ezt a fővárosban és a vidéken mindenki, a ki megfigyelte, hogyan gyülekeznek a nem ténylegesek százezrei zászlóink alá.

Egymásra torlódnak az események. Ugyszólván óráról-órára változik a kép, a melyet a külpolitikai helyzet szemünk elé tár. Ki tudja, hogyan áll a helyzet, mire ezek a sorok napvilágot látnak.

A mozgalmas időkből és a háboru járadalmaiból természetesnek nekünk is kijut a részünk és azt felkent Uralkodónk és Hadurunk iránti határtalan ragaszkodással és ügyünk igazsága iránti megtörhetetlen meggyőződéssel a legnagyobb örömmel elviseljük. A magyar kir. csendőrség mindenkor részt is kért a válságos idők küzdelmeiben és a legválságosabb időkben és nehéz viszonyok között is dicsőséggel megállta a helyét.

A m. kir. csendőrség először vesz részt háborus idők izgalmaiban és először birkózik meg azokkal a súlyos feladatokkal, melyek most az intézmény vállaira nehezednek. Ismét alkalom van arra, hogy új dicsőségre tegyünk szert. Ragadjuk meg ezt az alkalmat és mutassuk meg, hogy a m. kir. csendőrség ezeknek a feladatoknak is éppen úgy meg tud felelni, mint békemunkájának!

Jelszavunk a régi marad: Híven, Becsülettel, Vitézül!

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA



STOWASSER I.

cs. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becszerelés. — Árjegyzék minden hangszerül külön küldetik.



A modern szélhámos.

Irtó: Székely Vladimír.

A szélhámos az élet színésze. Néha rögtönöz, de a legtöbbszor jól betanult szerepet játszik. A kevésbé ötletes bevég, bemagol néhány sablonos fogást s azokat hadarja le állandóan. Hála a butaság, vagy enyhébben a hiszékenységgel s emberi naivitással halhatatlan voltak, így is meg lehet élni.

Jellemző példák erre az évtizedek óta közforgalomban lévő szélhámos trükkök, melyeknek pontos leírását a lapok rendőri és törvényszéki rovatai már az unalomig hadargatják szabályos időközben és mégis akadnak újabb és újabb áldozataik. A Bauernfängerezők tisztesmultu ravaszkodásai, mint teszem fel a zálogjegy kínálgatás, a gyűrűdobás stb. ma is csak úgy rátalálnak a főváros aszfaltján a maguk halekanyagára. Vidéken pedig a hamis pénzgérgetéssel üzött csalások egész vidékeket képesek megfertőzni és tönkretenni. pedig hányszor fújták el mindenféle változatban ezeknek a nótáját még a krajczáros ujságok is.

Valamivel több intelligencia, műveltség és valamivel kevesebb kapzsiság — ez levén az archimedesi pont, a honnan mindenkit ki lehet emelni — és a védekezés kész. A sablonban, jó öreg kitaposott utakon mozgó szélhámosok tehát ma már csak a bornirtság és sötét tudatlanság élő köreiben számíthatnak apró, s csak ritkán több garasos klientulára.

Más a raffinált, a modern nemzetközi szélhámos típusa, a ki nagy szabáshoz dolgozik. Valamennyi olyan tehetségek, ötletek és hol irányító, hol csak alkalmazkodó képességek birtokában van, hogy a munkás, a tisztességes élet szolgáltatásban mindegyik a legtöbb esetben pompásan megállná a helyét.

Hogy miért maradnak meg mégis a szélhámoskodásnak rögös, és minduntalan a börtön koczkázatával vert pályáján? Ennek vajmi sokszor lelki okai vannak. A hogy az életben látunk sokszor az igazságért fanatizált embereket, úgy vannak a hazugságnak is megátalkodott rabszolgái. Emberek, kik tévedésből sem tudnának igazat mondani, és száz egyenes ut kínálkozhatnék nekik, mégis csak inkább az egy görbén járnak. Olyan a természetük! — mondjuk mi, erkölcsi dementiaiban szenvednek, mondják a bűnpszichológusok. A legtöbb zseni, és száguldanak, rohannak a fantáziájukkal. De nincs gyepő, — erkölcsi érzék, becsületérzés hiányzik.

Csak az agyuk, az ész működik kifogástalanul. Pompás, élesszemű megfigyelők mind, a kik tárva-nyitva látják emberkörnyezetük hibáit. És ezek a hibák, gyengeségek, ezek az ő erősségük. Innen mozdítják ki a médiumot az ő céljaik felé.

Kitűnő fellépés és modor azután a legtöbb szélhámos tulajdonsága. Arisztokrata, parancsoló a viselkedése: mágnástermészet; érzi, tudja s lázadozik, a miért csak

pinczérnek teremtette a sors. Megint egy lelki rugója a szélhámosossá való fejlődésnek.

Végül remek peravadáló-képesség. Művész belebeszélő; elszédít, lenyom, lenyügöz, akaratlanul rajává léssz.

A modern s más nemzetközi értelemben veendő szélhámosoknak ez a szignaturájuk. És számosan vannak. Ők a mai élet Raubritterei. Nem a középkori rablólovagok egyenes leszármazottjai — sőt éppenséggel nem — és mégis azok folytatásai. De nem többé nyers, brutális erővel támadók vándorokra, hanem a furfang finomította hálóival szerkesztik a csapdákat, melyekből sokszor csak nagyon érzékeny tárczaáldanyokkal jutnak ki a kiszemeltek.

A nemzetközi szélhámosmesterség szóval alaposan kifinomodott. Hasonlattal élve: csipkemunka. Egészen más például a nemzetközi házasságszédelő, mint közönséges társa, kit kisírtazemű cselédleányok, vagy valami szegény varróleány visz a büntető fórumok elé. A nagytílű házasságszédelő elsőben is nagyon megválasztja a működési terepét. Mágnes körön, vagy legalább is pénzarisztokrácián alul nem adja. Ím egy jellemző eset a nemzetközi bűnkronikából:

Évekkel ezelőtt történt. Hőse egy franczia, ki a *Vicomte Emil de Brissac Etournelles* név fényes inkognitója alá rejtőzött, voltaképen pedig csak a közönségesen hangzó Chamant névre hallgató pinczér volt. A nemes «vicomte» először Nizzában, Spaan, Ostendében és egyebütt mint hamisjátékos működött, később pedig Normandiában harmincezer frank előleg deponálásával hirtokot vásárolt. Most már elvitathatlanul földbirtokos volt s e minőségét igazoló papirokat debogy hagyta volna otthon. A földbirtokos czim és jelleg csakugyan kitűnő szolgálatot tett házasságszédelgéseinél. A svájci hegyek között megismerkedett több gazdag angol és amerikai hölgygyel, kik a «nagybirtokos» udvarlásait szívesen fogadták és nemsokára megtörtént az eljegyzés. A vicomte mint boldog vőlegény jövődöbeli apósának egy szép napon tudtára adta, hogy családjá szívesen adja beleegyezését a házassághoz, — de van egy feltétel! — mondotta. A hozomány körül vannak eltérések. Családom ragaszkodik ahhoz, hogy jövődöbelim hozománya biztosítva legyen, s annak módját úgy véli helyesebben megtalálni, ha az valami megveendő franczia uradalomra lesz lekötve.

A szülők ebbe belementek. A házasság napja is ki lett tűzve. A «vicomte»-nak azonban időközben új kívánsága támadt.

— Családom kívánja — mentegetődzött — hogy az uradalom már most irassék nevemre. Én ugyan a mennyasszonyomat egész szegényen is elvinném, de rokonaimmal, azokkal a gögös arisztokratákkal nem lehet beszélni.

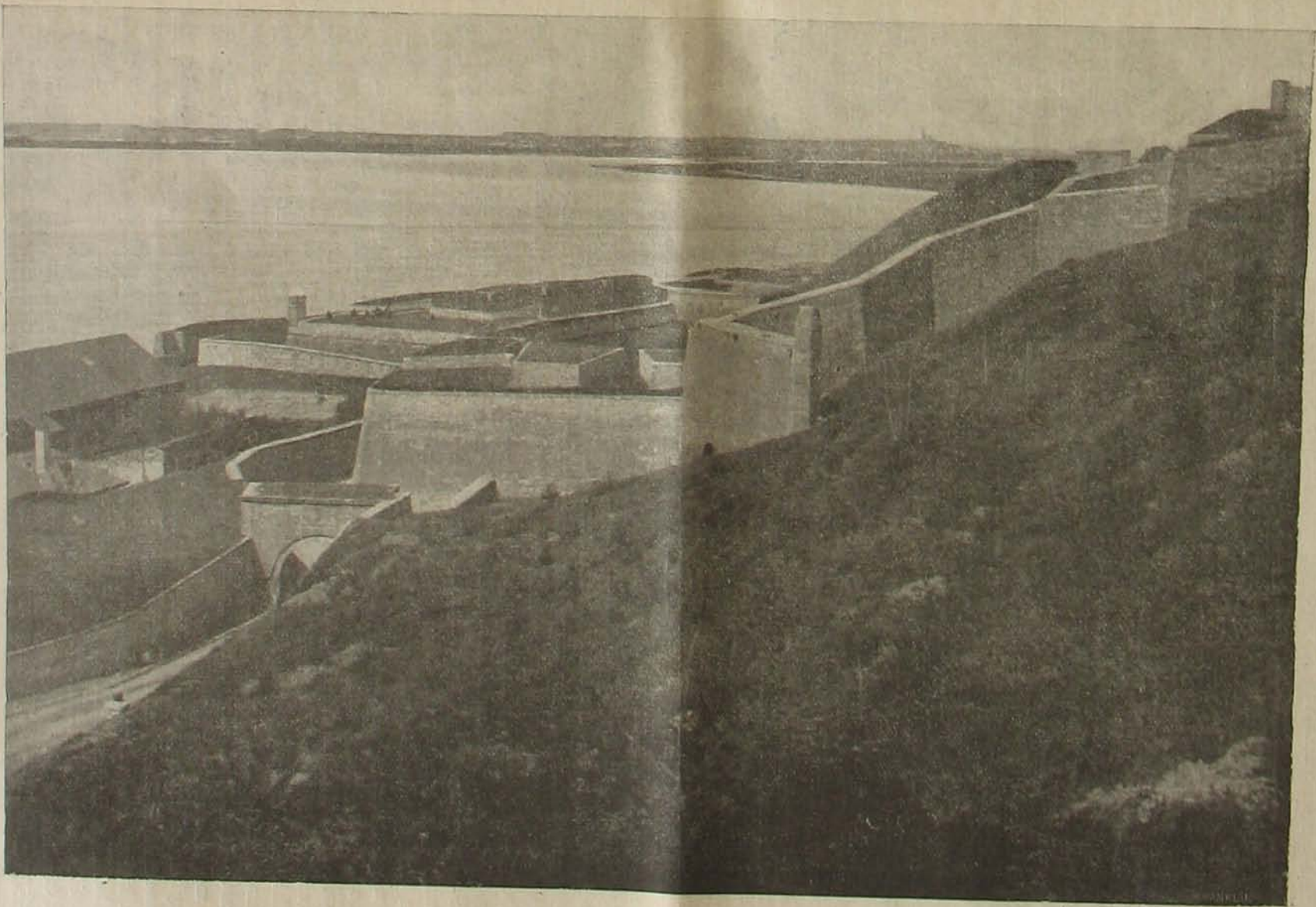
A lány szülei ezt is megtették. A lakodalom előtt néhány nappal azután a vőlegény megbetegedett. Orvosi

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem
használgjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmarkesebb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban.
Készít Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesztén. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.



A belgrádi vár erődjei, szemben Zluty.

tanácsra délre kellett néhány heti üdülésre mennie. A rekonvalescentia idejét a ravasz szélhámos arra használta fel, hogy az immár nevére irt uradalmat eladta s a pénzzel zsebében eltünt. Ezt az operációt ötször cselekedte végig. A hatodiknál azonban, egy minden hájjal megkent amerikai sörgyáros átlátott a szítán s a «vicomte» lakat alá került.

A legveszedelmesebb szélhámos-típus azonban a «közgazdasági tevékenység»-ben utazó. A nagy gründoló. A szélhámoságnak ez a neve egy kicsit magyar ízű is. Mert itt szoktak fényes vállalatok nagyszerű beígérésekkel megindulni, és mikor már teleszívták magukat apró és nagy pénzekkel, egy hirtelen roppanás és a mesterséges légvárak összedőlnek.

Az emberek általában féltékenyek a pénzükre, kiváltképpen a kis ember szeret megtakarított pénzecskéjére ülni, némelykor azonban csodákat tesz a hangzatos reklám és post festa akárhányszor van alkalmunk a nagy tömegek könnyelműsége és hiszékenysége felett elmélkednünk.

Jellemző erre két párisi ur példája. Egy szép napon a két sebhonnai bankot alapított. Mindenki megkészezteti a pénzt egy hónap alatt, hirdetik. Az első betevők még hitetlenkedtek s inkább próbából hozták a pénzüket. A bank azonban beváltotta nagyhangi ígéreteit. Már az első hónap után fizetett feltűnő nagy summákat üzletrészesedés címén. Ennek természetesen híre ment s boldog volt, a ki a nagyszerű bank trésorjába szállíthatta a pénzt. Mikor azután az jól megtelt, — a bankárok se szó, se beszéd végérvényesen eltűntek.

Nem is oly rég, batározott előszeretettel exotikus kincsek kiaknázásával is csalták a világot. A délamerikai arany- vagy ezüsbányák már sok embert tettek tönkre. Tipikus példánya volt az efajta szélhámosoknak egy Danilof Scherssineff nevű úr, a ki Párisban a «Mirsinsky herczeg» nevet adományozta önmagának, s mint ilyen állítólagos rengeteg kaukázusbeli uradalmának hasznosításában buzgólkodott. Mirsinsky, a ki a valóságban sebastopoli szatócs volt, gyorsan vezettette be magát a párisi társaságokba és élénk érdeklődést tanusított a börzspekulációk iránt, közbe minduntalan sajnálkozva, hogy a Kaukázus rengeteg kincsei oly parlagon hevernek. Ő is úgy van az uradalmával. Óriási réz és ezüst hever ott, nagyszerű erdei vannak, mégis semmit sem ér, mert nincs vállalkozó szellem, nincs tőke és vasut is hiányzik. Egy ember azonban nem csinálhat meg mindent.

Igy magától termett, hogy barátai javaslatot tettek. Egy konzorciumot kellene alapítani, mely a Mirsinsky-uradalom kincseit értékesítené. A fejedelem némi habozás után belement, de önzetlenül egy szakértő kiküldését kérte előbb, a ki a belyszinen vizsgálgatásokba bocsátkozik és véleményt ad.

Mirsinsky úgy intézte a dolgot, hogy ezzel egy czin-

kostársát, az állítólagos Saburoff orosz mérnököt bízták meg. Saburoff egy kis idő múlva tényleg fényes szakvéleményt adott. Erre hozzáfogtak a konzorcium megalkotásához. Mirsinsky eladott egy ezüsbányát, több mérföldnyi tölgyfaerdőt és egy vízesést, mely a gépüzemek számára a hajtóerőt adja, potom egy millióért. Egy fél milliót lefizetett neki készpénzben a konzorcium, mely összesen két milliót jegyzett. A második félmilliót részvényekben ígérték, mihelyt a vállalkozás megindult. A megmaradt milliót forgótőkének szánták.

Most néhány francia bányamérnököt is szerződtek, a kik nemsokára el is utaztak a Kaukázusba. Elutazásuk után Mirsinsky is elhagyta Párist. Sajánszerűen el sem bucsuzott üzlettársaitól, kik majd hanyatt vágódtak, mikor a francia mérnökök azt jelentették nekik, hogy a Mirsinsky herczeg-féle uradalmak legfeljebb a holdban lehetnek, mert a Kaukázusban a legcsekélyebb nyomuk sincs.

A furfangos örmény ugyanezt a manővert később mint Daniloff herczeg csinálta végig Bécsben, a hol harmincezer koronút szedett össze. Moszkvában azonban, mint Serrineff herczeget leleplezték és elfogták.

Régi történet ez is. De az újak sem ravaszabbak, bár haladnak a korral. Nemcsak a tolvaj-, hanem a szélhámosság is kisajátítja magának az új kor technikai és egyéb vívmányait, s beállítja valamennyit czéljaikat támogató eszköznek, vagy akár egyenesen fundus in-structus-nak.

Ki gondolná például, hogy a büntető világ kérlelhetetlen ellenségének: a daktyloszkópiának is akadhatnak szélhámosai! Olyanok, a kik az ujjnyomatok híréből szélhámosan tőkét tudnak maguknak csinálni. Mert a szélhámosok jó lélekbuvárok.

Csak nemrég ötlött szemünkbe egy külföldi laphan a következő hirdetés:

Pérfiarcz állt elől, fekete írás: *Ismeri ezt az embert?* Azután egy hosszú fejtegetés jött, melynek tenorja, hogy A. Viendal professzor Londonban csodálatos módon mindenkinek megjósolja pályafutását és életsorsát. A hirdetés nagy garrral hivatkozott arra, hogy Miss Alice Roosevelt és Tódor fivére is konzultáltak a csodaemberrel. Annak a módszere pedig igen egyszerű. «Jobb hüvelykujját dörzsölje be egy kis téntával, nyomja le azután egy fehér papírra. Az *ujjnyomattal* együtt közzölje születése napját s mellékoljon 1-50 márkát a költségek fedezésére. Tegye mihamarább, ön csodálkoznai fog.»

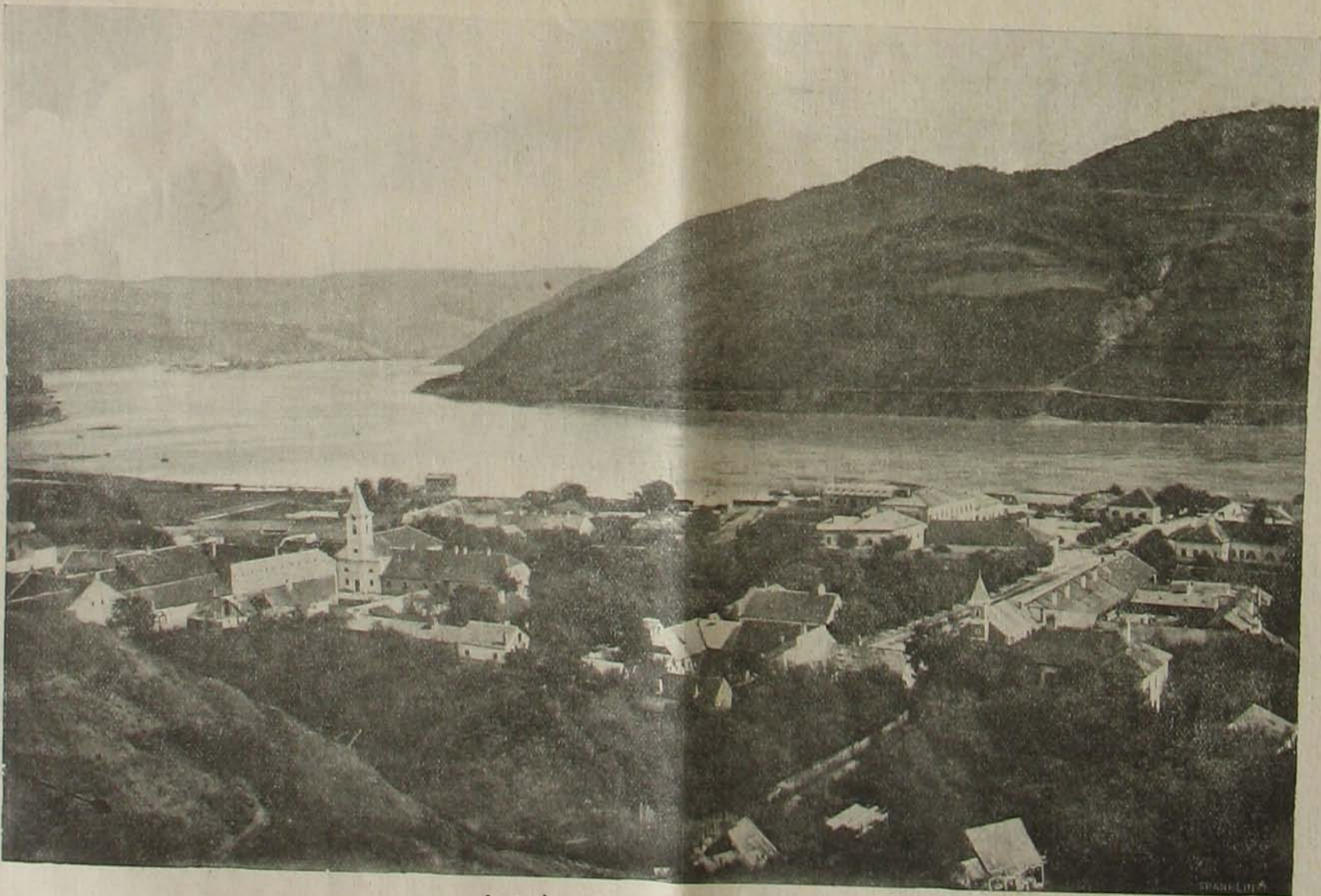
A ki sorsára daktyloszkopikus alapon kíváncsi volt, kapott egy planétaszerű általánosságban tartott jóvendőmondást, mely semmivel sem volt különbség a fehér egerék vagy zöld kakaduk által illedelmesen kihuzogatott badarságoknál.

A telefonnak is van már számos szélhámos specialistája. Se szeri száma azoknak a telefonmegrendelések-

BUTOR

készpénzért v. részletfizetésre legintányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNél
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

BUTOR



A szerb part Orsova felől nézve.

nek, melyeket valamely kávéház homályos telefonfülkéjéből meneszt egy-egy letört egzisztencia különböző kereskedőkhöz különböző jónévű uraságok nevében, kiknek sejtelmök sincs az egészről. A folytatás az inas, küldöncz lefüleléséből áll. A szélhámos lesbe áll a kapuban.

— Ugyebár a méltóságos X. urhoz viszi? — szólítja meg a csomagot vivő küldönczöt.

— Jó, hagyja csak itten. Én vagyok a házmester. Az uraság épen elment s megbízott, hogy vegyem át a szállítmányt. Majd bomegy az üzletbe s fizet.

Vagy más variációval csalják ki a holmit.

De vannak nagyszabású ügyek is. Így nemrég Bécsben egy hazánkfi ügyszólván megtollasodott a telefon szíves közreműködésével rendezett szélhámosságok révén. Egyik főcsinyje a következő volt:

Egy ismert bankár nyaralni ment s magával vitte egész szolgálományaival. Néhány héttel később a szomszédok azt látták, hogy egy urasági inas tesz-vesz a bankár villájában.

— A gazdám előre küldött — mondotta az urasági inas — rendbe kell hoznom a lakást.

Az inas tényleg nagyon szorgoskodott. Szellőztetett, takarított nagyban. Közben azonban mást is tett. Kitelefonált a nagyobb áruházakba és a bankár meg a felesége nevében mindenféle megrendeléseket tett. Az árukat átvette az inas a portásszobában, felvitte őket, majd visszahozta valamennyit azzal, hogy az uraságnak nem felelnek meg.

Néhány nappal később megint kitelefonált az üzletekbe s jobb minőséget kért a kiválasztásra. Megint csak ő vette át az árukat. De már nem hozta vissza.

— Az uraságok még nem választottak — jelentette ki — tessék csak itt hagyni. Majd visszaküldjük, a mi nem felel meg.

Senki sem gyanakodott. A szélhámos így néhány ezer koronára való különféle holmit szedett össze s azután elillant.

Az autót is már rég kombinációkba vette bele a szélhámoskodás. Érdekes eset a következő: Egy párisi szélhámos, a ki báró Remerciernek mondotta magát, értékes autót bérelt egyik garageban a hozzávaló sofförrel együtt egy hosszabb vidéki turára. A bérösszeget rögtön lefizette. Az utra elvitte a szolgáját is. Az utazás rendesen folyt. A második napon a szeretetreméltó báró jól megittatta a soffört borral, melyhez moriumot is vegyített. A sofför teljesen lerészegedett és elálmosodott. A szolga erre sofför-öltözéket vett fel és átvette az autó vezetését.

A legközelebbi városban, mely vasuti állomás is volt, a legelső szálloda elő robogtak. Itt a báró azzal a me sévelt állt elő a szállodásnak, hogy az uton elvesztette a pénztárcáját, melyben kétezer frank volt. Ő maga — a báró — nem maradhat sokáig, mert másnap lako-

dalmi ünnepségen várják. Egy helységet nevezett meg, mely vonatjárással hat órányira feküdt. A szállodás segítse ki tehát autójának és a sofförjének hátrahagyása mellett ezer frank erejéig. Nyomban táviratot is adott fel a báró Párisba valamely címre, hogy a pénzt küldjék meg azonnal a szállodásnak.

A báró a mellett kikötötte, hogy a sofför autójával csak a pénz megérkezése után jöjjön utána, — így tehát a szállodás teljes bizalommal átadta a kért pénzt és a báró rögtön felült a vonatra. Éjszaka pedig elpárolgott az állítólagos sofför. A szállodás hiába várta a pénzt. Csak akkor jött rá a szélhámosságra, mikor az igazi sofför felbukkant.

A technikai vívmányok sorában az autó után következik a repülőgép. Az autó már engedelmes eszköz a bűntevő elemek kezében — nemcsak a mozi, hanem a bűnkrónikák is elég tanulságokat szolgáltatnak már erről — a szélhámosság ambíciója tehát ráveti magát már a repülőgépre is. Szinte mulatságos dolgot közöltek a francia lapok még akkor, a mikor az aviatika még egészen új, majdnem fantasztikus dolog volt. Egy szép napon a Le Havre-i polgármester előtt megjelent aviatikus öltözetben egy fiatal ember, a ki *Beaumont* ismert aviatikus nevén mutatkozott be, előadta, hogy repülőversenyt rendez s megkérte a polgármestert, hogy a város előkelőségeivel ismertesse meg. A polgármester ezer örömmel tett eleget a felszólításnak. Az aviatikus ugyancsak nem közönséges üzleti érzékkel egy vállalkozóval lépett összeköttetésbe, a kit megbízott a tribünök felállításával. Közben elég tekintélyes összeggel megpumpolta. Azonkívül vendéglősöknek, tőzsdéseknek és pékeknek magas hérért engedélyt adott, hogy a repülőnapon a helyszínen árusíthassanak. Még a jegyárúsítót is megszerzőlt jó néhány száz frank erejéig. Azután az időközben megalakított repülőbizottság jelenlétében Párisba írt, hogy monoplánját küldjék el.

Ez is volt az utolsó szereplése. Másnap a jómadár végérvényesen elrepült Le Havre-ból, de — repülőgép nélkül.

A szélhámoskrónikákból találomra kikapott esetek ezek mind. De elég bizonyítékok arra, hogy micsoda zsenialitással párosul ma a nagystilű szélhámosok trükk-készsége, a furfangnak, leleményességnek milyen meglepetéseivel dolgoznak — úgy hogy a bűnderítő s üldöző hatóságoknak feladata ezekkel szemben nem könnyű. Annyival inkább, mert a nagy koncepciójú szélhámosé „az egész világa”, — kalandortermészet mind, a hogy azt professziójuk is magával hozza, a kik hol itt, hol ott bukkannak fel, sűrűn változtatva maszkot és nevet.

Nemzetközi bűnösök szóval. Ezért kell ezekről szemben a nyomozó hatóságoknak is lassan nemzetközileg szervezkedniök, mint a hogy azt a legutóbbi montecarlói rendőrkongresszuson is nagyon nyomatékosan hangoztatták.

Valódi tajtékpipák, szipkák

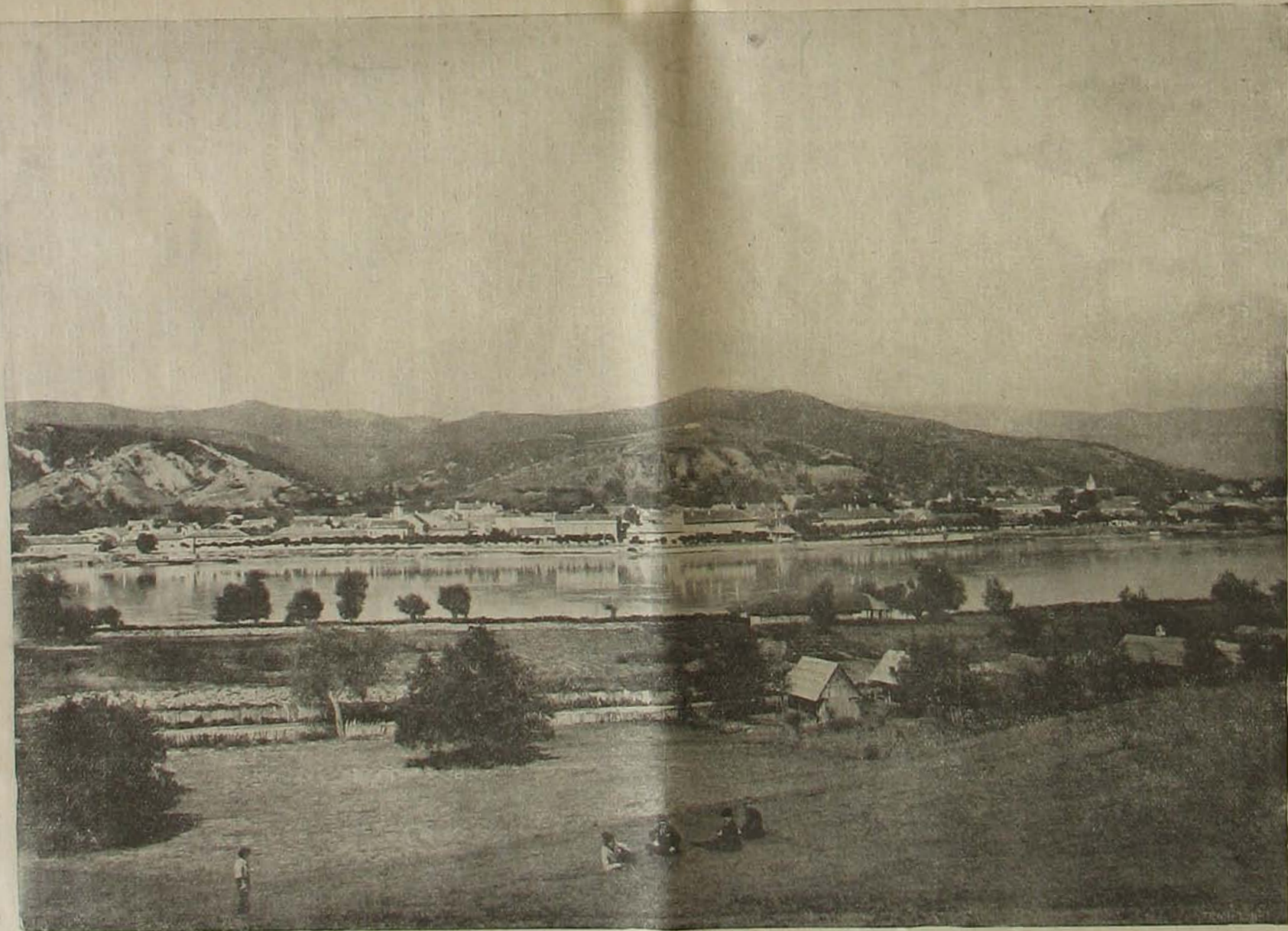
valamint az összes dohányzó-eszközök legjobb minőségben és legolcsóbban kaphatók



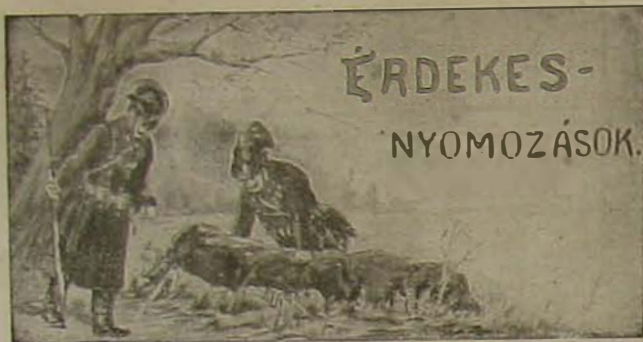
SCHWARTZ FÜLÖP UTÓDÁNÁL,

Szegeden, Károly-utca 6. — Alapítástott 1866-ban.

Csendőrség részére előnyös részletfizetési kedvezmény! Kíváncsi képek árjegyzékkel valamint ártéknek választékmal szolgál.



Orsova a szerb határról nézve.



A reményteljes csemeték.

A humanizmus és a jogtudomány harcosainak legújabb alkotása: a fiatakoruak felett ítélkező bíróság nem igen van munka nélkül. A Nick Carter- és Zigomár-féle moziképek ugyancsak nevelik az érdeklődő kóbor subanczokat, gyermekeket a bűnözésre. Egyre-másra kerülnek a reményteljes csemeték a gyermek-bíróság elé. S nemhogy fogynának, hanem inkább szaporodnak a javítóintézetek lakói.

Az iszákosság folytán elzüllött vagy a szegénység miatt gyermekeikkel nem törődhető szülők gyermekei ezek legnagyobbbrészt. De akadnak köztük néha-néha olyanok is, a kik módosabb szülők gyermekei, taníttatásukkal, neveltetésükkel törődnek is, de a rossz társaság és a rosszra való hajlandóság, a ponyvairódalom termékeinek, rabló históriáknak olvasgatása s hasonló tartalmu moziképek látása felizgatja könnyen bevülő képzeletüket, hősöket látnak az üldöző rendőrségnek ellenálló s a nyomozó közegeket a legraffináltabb módon kijátszó handitákban s agyafurt betörőkben s mind ilyen hősök akarnak lenni.

Hiszen csak nemrégiben történt, hogy a budapesti erzsebúvárosi templom perselyeit ismételtén kifosztották s a cselekmény egyik jobbmódban élő templomi alkalmazott jól nevelt 15 éves fiára derült rá, a ki megtörve ismerte be megtévelyedését s éppen az előbb mondottokkal védekezett, mikor szemére vetették, hogy jól nevelt gyermek léttére hogy tudott ilyen nagy szégyent hozni szüleiére.

A züllött, csavargó gyermekeknél pedig úgyszólván mindennapi dolog ez.

A főváros környékén ősszel és télen még a robogó vonaton szállított tárgy sinces biztonságban tőlük. Valósággal ellepik a szenetszállító tehervonatokat a nyílt pályán, felkapaszkodnak a kocsikra s az a legnagyobb hős köztük, a melyik a legtöbb szenet tudja ledobálni lent várakozó társainak.

Semmiel sem maradnak ezek mögött az erkölcsös vidék hasonló csemetéi sem. Csak éppen a terük más. A gyümölcsös- és szőlőskertek megdézsmálói ezek, a kik

a kertek alatt, árkokban és bidak alatt bujkáló iskola-kerülőkből verődnek csoportokba. Ha aztán egy-egy nagyobb, tapasztaltabb subanczezel kerülnek egy társaságba, a ki holmi rablói-históriákkal traktálja őket, hamarosan összeverbuvalódik belőlük egy betörőbanda.

Egy ilyen banda kezdte fosztogatni 1913 évi február havában a bajai városi róm. kath. templom perselyeit is.

Bosnyik Antal harangozó ugyanis február 15-én észrevette, hogy a templom kulcsa a szokott helyről eltűnt. Rosszát sejtve, a templomba sietett s csakugyan nyitva találta azt, bent pedig két persely fel volt törve.

Az esetet rögtön bejelentette a plébánosnak s ajánlotta, hogy jó lenne a csendőrséget értesíteni. De mert csak néhány nappal azelőtt szedték ki a perselyek tartalmát, s így szerinte csak kevés adomány lehetett benne, a plébános nem akarta nyilvánosságra hozni az esetet az időközben begyűlt pár fillérért.

Két nappal később, február 17-én, már bátrabbak lettek a tettesek, a mennyiben azalatt, míg a harangozó a templomban a gyertyákat oltogatta, a nyitvalevő sekrestyébe hatoltak be s ott azt a rudra erősített zacskót vágta fel, a melybe istenisztelet alatt a harangozó a hívek adományát gyűjtötte s kilopták belőle az aznapi gyűjtés összegét.

Ezt már csak gyerekes esinynek minősítette a plébános s több óvatosságra intette a méltatlankodó harangozót, de a csendőrséggel ezt sem közölték.

Úgy látszik, hogy az esetek ilyenénképen való elintézéséről tudomásuk lehetett a tettoseknek, mert a kétszeri sikertől elkapatva, február 18-án, azalatt, míg a harangozó a távoleső postán járt, a templom főajtóján újból behatoltak s egy perselyt feltörve, kifosztottak.

Ennyi megátalkodottság láttára már a főúr is megbotráncozott, és megbizta a harangozót, hogy jelentse be az eseteket a csendőrségnél, hátha sikerül azoknak kinyomozni a tetteseket s ekként végét vetni a további betöréseknek.

A panaszt az őrsparancsnok Molnár Gábor csendőr cz. őrmester, nyomozó altisztnek osztotta ki, a ki február 21-én megjelenve a plébánián, a plébánost, a harangozót és a templomszolgát kikérdezte.

Ezek az egyes esetek elkövetésének idejét pontosan meghatározták, az ellopott összeg mennyiségére nézve azonban nem tudtak felvilágosítást adni, de szerintük csak csekély összeg lehetett az. Tudtára állták még azt is, hogy aznapon ismeretlen tettes a sekrestye kulcsát ellopta.

Önként kijelentették ezután, hogy nem tudnak gyanakodni senkire, mert a templom az istenisztelet ideje kivételével mindig zárva van, s a két alkalmazotton — a harangozón és templomszolgán kívül oda más be nem



Berson

Summárok
a legjobb

mehet. Szerintük a toronyba sem járt senki olyan, a láre gyanakodhatnának.

Molnár csendőr ez. őrmester ezután a két alkalma-zottal a templomba ment, hogy helyszíni szemlét tart-son és megsejmelje a feltört perselyeket is, hátha az azokon észlelhető nyomokból lehetne olyan adatokra és körülményekre következtetni, a melyek a tettes kideri-tését elősegítenék.

Alighogy ezek megtekintéséhez fogtak, két gyereket vett észre az őrmester a közelükben ólálkodni. Kérdé-sére, hogy kik azok és mit keresnek ott, a harangozó felelt, hogy szegény gyerekek, a kik neki a harango-zásnál néha-néha segíteni szoltak.

Az őrmester abban a reményben, hátha ezek tudná-nak valamit az ismeretlen tettes felől, magához szöli-totta a két gyereket és kérdéseket intézett bozzájuk, a mire azok minden meglepetés és habozás nélkül feleltek.

E beszélgetés alatt észrevette az őrmester, hogy a kisebbik gyereknek, a 10 éves Gilián Jóskának valami darabos tárgy lehet a kabátja belső zsebében, mert annak különös alakjai élesen lerajzolódtak a begombolt szűk kabát külső részén is.

Miután a kívülről való tapogatásból sem tudta meg-állapítani, hogy miféle különös tárgyak lehetnek azok, kigombolta a még ettől sem huzódózó gyerek kabátját s egy harapófogót, egy szijazat-lyukasztót, két db. éles forgópisztoly töltényt s az ellopott sekrestyekulcsot szedte ki a zsebéből.

Ennek láttára a másik gyerek, a 15 éves korára is fejletlen növésű Kreszló Feri, még mielőtt társát a nála talált tárgyak borszerzése iránt kérdőre vonták volna, futásnak eredt, de még a templomból sem sikerült ki-menekülnie, az őrmester galléron ragadta és visszavitte a cserbenhagyott pajtásához.

A két gyerek aztán minden kertelés nélkül beismerte, hogy a lopásokat harmadik társukkal, a 13 éves Kovács Antival együtt ők követték el s hogy az egyik persely-ben 3 K-t, a másikban 1 K 60 fill.-t, a gyűjtőzsebkő-ban pedig 60 fill.-t s egy pár nadrággombot találtak.

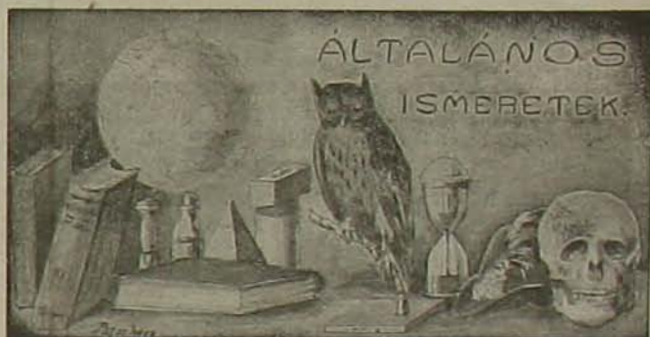
Ez összegből Kreszló, mint a betörések értelmi szer-zője, 1 K 20 fill.-ért egy ócska pisztolyt és töltényeket vásárolt, a többi pedig egyenlő arányban szétosztották egymás között, s részben sörre, pálinkára és élelmi cikkekre elköltötték, részben pedig azzal a szándékkal, hogy még két pisztolyt vesznek és rablóbandát alakí-tanak s úgy folytatják tovább az addig jól sikerült mun-kájukat félretettek.

Hamarosan előkerült a harmadik hős is és látván társai helyzetéből, hogy baj van a kréta körül, ő is mindjárt beismert mindent és Kreszlót is leleplezte, hogy ő volt az értelmi szerzője a betöréseknek.

Az őrmester és a bizalmi egyének mindannyian meg-lepődtek az éretlen gyerekek leleményessége és merész-sege felett, de legjobban bámult a harangozó, a ki — mint mondá — mindenre gondolt, csak éppen arra nem, hogy ezek a szegény apróságok, a kiket a harangozás-

nál való segítségért néha pár fillérrel is jutalmazott, legyenek az ő megszégyenítői.

A szülők, a kik mindannyian szegény munkásemb-e-rek voltak, természetesen mit sem tudtak a gyerekeik megtévelyedéséről, s bár a nagyobbakat könnyebb látni munkáikra már alkalmazhatták volna, beismerték, hogy egész nap csavarogni engedték őket, s bizony nem igen tiltakoztak ellene, mikor tudokra adta a bíróság, hogy egy időre javítóintézetbe kerülnek a reményteljes cae-meték.



A hangyák beszélgetése.

Kevés állatfaj van, melynek szokásait és társadalmi életét oly alaposan és részletesen tanulmányozták volna, mint a hangyákét. Igen sok előkelő tudós, köztük a bíres Lubbock, ki e mellett államférfi, bankár, író s többszörös milliomos volt, napokat töltöttek el a han-gyák mellett, azoknak kétségkívül bámulatraméltó munkálkodását figyelve. A sokféle megfigyelés közül, melyeket olvasó közönségünk előtt nem egy ízben ismertettünk, most csak azokat említjük föl, a melyek a hangyáknak egymás között való érintkezésére, azaz em-beri nyelven mondva, a hangyák beszélgetésére vonatkozik.

Tulajdonképi beszélgetéseikről természetesen szó sem lehet, mivel hangjaik nincsenek; azonban kétségtelen, hogy oly társadalomban, mely rendezett lakásokat tart, földmiveléshez és állattenyésztéshez hasonló foglalko-zást űz, háborút folytat s más efféléit csinál, egymás-sal való értékezésnek a társadalom egyes tagjai között mulibatlanul kell lennie. S meg is találták ezt a kutatók a jelekben és különféle mozdulatokban.

Mikor ugyanis a hangyák tömegesen hagyják el bolyaikat, észrevehető volt, hogy az egyes munkások csápjaikkal megérintik egymás homlokát és potrohát az elindulás jeléül és az is, hogy az érintés egészen más jellegű, hogy ha munkára mennek, mintha háborúba indulnak. A háború kezdetének jele erősebb és élén-kebb; a vezér gyorsan szalad körül; aztán a lehető legegyszerűsebb úton szalad a csapat élére. Minden csa-patnak külön vezetője van, mely rendesen nagy és gyors állat. Ha valami tudatni valója van a vezetőnek, ütés vagy taszítás által figyelmezteti szomszédját, mely erre sajátos sziszegő hangot ad, ezt a hangot ismé-teli a többi s arra rögtön vagy más irányba vonulnak, vagy ugyanazon úton gyorsabban haladnak. A csata kezdetén rögtön külön futárt küldenek a bolyba s észrevették, hogy ezek jelentést tesznek az otthonmarad-taknak, kik olykor új csapatot küldenek segítségül. A békés munka idején az érintkezés gyengébb; ezt nehe-zebb észlelni, de azért már azt is többen megfigyelték.

Egy Jesse nevű angol bűvár például egy kis zöld hernyót tett több izben egy hangyaboly közelébe. Mikor a hangyák ezt észrevették, kísérletet tettek, hogy bevonják házukba, s mert rendszeren nem voltak elég erősek, egy társukat elküldték segítségért. Ugyanő tapasztalta, hogy mikor két hangya találkozik, megállanak, egymást megérintik csápjaikkal s valószínűleg társalkodnak egymással. Hagne egy Darwinhoz intézett levelében beszéli, hogy kandallójának párkányán levő virágjához naponként több hangya ment egy fali lyukból. Mivel az elseprés nem használt, egyszer ujjával többet megölt; ennek az lett a következménye, hogy az újonnan érkezettek visszatértek s másokat is visszatérésre ösztönöztek. Mivel a közben hosszabb időt töltöttek együtt, joggal következteti, hogy ezalatt a veszélyt látók figyelmétetést intézték az újonnan érkezőkhez.

Az egy bolyhoz tartozók még hónapok múlva is megismerik egymást, kölcsönösen csírogatják egymást csápjaikkal s rögtön segítségére mennek társuknak. Ha finomabb eledelet találnak, oly sokan lepik el azt néhány perc alatt, hogy ez csak a többinek értesítése folytán lehetséges. Werner Innsbruckban észlelte, miként lepték el a hangyák a földszinti lakásában száritásra kített körteket s igen kellemetlenül észlelte azt is, hogy másnap, mikor a körteket az alkalmatlan vendégektől megóvás végett egy másodemeleti szobába vitték, a hangyák ott is megjelentek. Igen ravaszul találták ki a módját: a csengetyűhúzó sodronyán kúsztak föl. Gredler ablakába bokrétát téve, hozzászoktatta a hangyákat, hogy naponként oda járjanak. Később a bokrétát üvegben felakasztotta az ablakrácsra s néhány hangyát beletett az üvegbe. Ezek csakhamar megtalálták az utat a földre s értesítették társaikat, kik azontúl tömegesen lepték el az üveget. De csak néhány napig, azontúl ismét a párkányon gyűltek össze. Miért? Mivel a munkának egyszerűsítése végett azontúl csak egy pár hangya ment az üvegig s onnan szórta a törmelékeket a párkányra, hol a hangyák összegyűjtöttek s kényelmesebben tava szállították.

Nagyon valószínű az is, — legalább Landois bűvár nézete szerint, — hogy a hangyáknak hangokban nyilvánuló beszéde is van, bár ezt mi nem hallhatjuk. Landois például egyszer egy nagy élő keresztes-pókot dobott a hangyák közé. Elénk harcz támadt s egy pillanat alatt oly tömérdek sok hangya került elő, hogy a pókot képesek voltak legyőzni. Még ha egy-két különcz ment volna is a veszély pillanatában a bolyhoz, a mit pedig Landois nem vett észre, lehetetlen lett volna oly rövid idő alatt ennyi segítséget hívnia. Valószínűbb, hogy a hang után zúdultak elő. Különben is a hangyák hátulsó részében találtak oly szervet, mely képes hangot adni, csak hogy az a szerv nem minden hangyfajnál fordul elő. Ez a kérdés azonban még vitás. Eldöntött tény azonban, hogy a hangyák rendszeren egymással érintkezni; óhajaikat megértetni; társalkodni nem is a hangok és szavak, hanem a megérthetőség lehetősége a beszélgetésnek lényege.

KÉPEINKHEZ.

Belgrád és környéke.

Történelmi idöket élünk. Az Alduna száz meg száz véres csatát látott vidékének arról a részéről, a melyet a jelen számunkban közölt képeken bemutatunk, már

napok óta ágyuk dörgése és puskák, gépfegyverek ropogása hallatszik.

Belgrád: ez az évszázadokon át a magyarság végváraként ismert Nándorféhevár, Hunyadi János hőstetteinek színhelye, a melynek falai között és alatt oly sok ezer magyar ontotta már a vörét, a régi idők eme történelmi emlékeinek és izgalmas világ gondokának földje, pár hét óta újból a világesemények középpontjába került és ha a jelek nem csalnak, úgy látszik, hogy ez, a történelemben már eddig is oly gyakran szereplő régi város, talán az egész Európára kihatással bíró hadi- és történelmi eseményekre kiindulópontja lesz újból.

Maga a város most már csupán annyiban bír jelentőséggel, hogy Szerbia királyságga alakulása óta a királyság fővárosa lett. Egyébként igen gyengén fejlődött város és mintegy százezer főnyi lakosa van. Ott terül el, ahol a Száva a Dunába torkollik. Ősi várának erődítményei már elavultak s inkább történelmi emlékek mondhatók. Fekvésénél fogva azonban, miután a Duna és a Száva majdnem kétharmadrészben körülveszi, mégis számottevő erősséggé volna átalakítható. Stratégiai szempontból így is fontos hely volt már a rómaiak korában is, amikor Singidunum név alatt volt ismeretes és egy római légio volt benne elhelyezve.

Egy izben, a VII—IX. században, az avarok birtokában is volt Belgrád, majd a bolgárok, s később a bizánczi császárság foglalták el 1070-ben, mikor a görög Niketász volt a vár parancsnoka, Salamon magyar király hosszantartó ostrom után bevette és Magyarországhoz csatolta, de a XII. században ismét görög fenhatóság alá került és csak 1182-ben, III Béla király uralkodása alatt foglaltuk vissza újból, mikor is a macsói bánsághoz csatoltattott.

A szerbek kezébe első izben a XIV. században került Belgrád, de nem soká tarthatták meg, mert 1433-tól kezdve 1521-ig újból magyar határvár lett. Ez utóbbi időktől kezdve pedig egészen 1867-ig hol a török, hol a magyar uralta ezt a régi várat, míg végre az európai nagyhatalmak közbelépésére, 1867-től kezdve keresztény birtokká lett és 1882-ben, mikor Milán fejedelem a felszabadult Szerbia királyává proklamáltatta magát, Belgrádot tette meg a királyság székhelyének.

Milán király és fia Sándor király uralkodá a alatt is békében megérték mellettünk a szerbek. De mióta Sándor király és neje meggyilkolása után a Karagyorgyevicsek utóda vette át az uralkodást, annyira vitte az ellenségeskedést ez az operett-királyság az osztrák-magyar monarchiával szemben, hogy az utóbbi időben már teljesen tűrhetetlenné vált a viselkedése. Minthogy pedig szeretett néhai trónörökösünk és neje meggyilkolásában való közreműködésükkel újból jelét adták a szerbek irántunk való olthatatlan gyűlöletüknek, most vitéz hadseregünk vette kezébe az ügy megoldását s több mint bizonyos, hogy ekként sikerül majd a közünk és Szerbia között fennálló ellentéteket egyidőre, esetleg véglegesen is elintézni. Ha másképp nem lehetett, hát döntőn a kard!

HIREK.

Tábori csendőrök utbaindítása. Mult hó 30-án a III. számú csendőrkerületi parancsnokság által a hadrakelt sereg számára kiállított tábori csendőrök felett tolesvai Nagy Gábor cs. és kir. vezérőrnagy, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője lorántházi és zágorhidai Loránth Dénes ezredes, Bariss Árpád alezredes osztályvezetők és románai lovag Czogler

Gusztáv főhadnagy kíséretében szemlét tartott s azokhoz utabindulásuk előtt egy lendületes beszédet intézett. Ebben a beszédben kiemelte a felügyelő úr, hogy reméli miszerint a m. kir. csendőrségnek a hadrakelt seregnél levő tagjai a csendőrség jelszavát emlékezetükben tartva, hiven, becsülettel és rítézzül fogják megállni helyüket. A vezérőrnagy úr figyelmeztette a tábori csendőr legénységet, hogy új alkalmazásukban nemcsak sokoldalú tudásra, hanem higgadtságra s nyugodtságra is lesz szükségük, hogy minden — és előreláthatólag sokszor nehéz — helyzetben kellően megállhassák helyeiket. Végül annak a reménynek adott a vezérőrnagy úr kifejezést, hogy bizi abban, miszerint a hareztről minél többen fognak a mellükön kitüntetéssel visszatérni. Hír, szerencse kísérje lépteiket és dicsőség koszorúzza tetteiket.

Egy őrmester megsebesítése. Pakó László szolgálatban állott cs. cz. őrmestert augusztus 2-án a homoród-fürdői korcsma közelében garázdálkodott legények egy váratlan támadás után letépérték, lefegyverezték és súlyosan, de nem életveszélyesen megsebesítettek, majd annak fegyverét és kardját magukhoz véve, elmenekültek. A menekülőket a távbeszélőn értesített szentegyházassalni őrsről másodmagával kivezényelt Biró csendőr üldözés közben Maréfalva mellett utolérte, s miután azok a hozzájuk intézett felhívásra nemcsak hogy meg nem álltak, hanem egyikük a Pakó őrmestertől elvett fegyverrel a járőrt is célba vette, Biró csendőr a célzó egyén ellen egy lövést intézett s azt halálosan megsebesítette. Az illető, kinek társai a járőr által elfogattak, a helyszínén meghalt.

Egy járőr megtámadtatása. Rigó Ferencz és Horváth Sándor tiszavárkonyi őrséből csendőrökből állott járőrt július 26-án este 12 órakor Rákóczi falván, egy korcsmai verekedés megfékezése céljából történt fellépés alkalmával a verekedők megtámadták. Rigó csendőr a támadók közül Bencsik Gábor rákóczi falvi lakos ellen annak halálával végződő szuronyfegyvert használt. Járőr sértetlen maradt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az állatszeliidítő története. Dietrich Emerson, egy newyorki milliomos építész fia, beleszeretett egy csodaszép spanyol artistanőbe, Castillo Addába, a ki egy csoport oroszánál vendégszerepelt Newyorkban. A leány kedvéért az ifjú feláldozta a jövőjét és az állatszeliidítő szolgálatába lépett, hogy később maga is állatszeliidítő lehessen. A napokban Chicagóba tették át a működő-

suk helyét és az állatokat a megérkezés után ketrecszerű vagonjukban ideiglenesen raktárhelyiségben hagyták. Az őt éppen távol volt, a mikor Dietrich az oroszánokhoz lépett. A négy bestia összeverekedett. Dietrich rákiáltott az egyikre. „Teddy”. — ez volt — a parancsszóra különvált, de leguggolt és megtámadni készült az ifjút. E veszedelmes pillanatban Dietrich elkövette a hibát és megfordult, hogy elérhessen egy villaszerű szerszámot, mely a vagon oldalfalához támasztva állt. „Teddy” rárohant és a földre teperte. Ekkor történt az egyként szörnyű és különös jelenet. „Trilby”, a legidősebb oroszán odaugrott, de nem támadni akart, hanem éppen ellenkezően, megvédeni. Szörnyű csapásaival elriasztotta Teddyt és védőn a vérző Dietrich fölé állt. Ekkor azonban a vért szagolt ifjú oroszánok között valóságos forrongás támadt. Megtámadták Trilbyt és addig tépték karmolták, míg az szűkülve a ketrec sarkába menekült és sorsának engedte át Dietrichet. Mire az örök elősiettek, késő volt már. A bestiák darabokra tépték a szerencsétlen fiatal embert. Az állatszeliidítőn elájult, mikor a szörnyű esetet tudomására adták. Mikor magához tért, szóltanul autóba ült és a raktárba sietett. Odaérve revolvert rántott és őt lövéssel megölte egyik oroszánt a másik után.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességenél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Hegyaljai csendőr. 2. Nem szükséges. 2. Mindig meg lehet akadályozni.

1887. Nem tudjuk.

B. J. A küldött bélyegeket lapunk járara bevételeztük. Névtelen levelekre azonban nincs válaszunk.

K. A. őrmester. Nézetünk szerint semmiféle különleges előnyei nincsenek.

Sorsüldözött. Előjárói már döntöttek.

Tőrekrő, A tény fennáll! Az indoklás nem tartozik ezen rovat alá.

Kir. csendőr. Nem képez büntetendő esztelményt.

Lomniczi. Nem.

Szabadság. A jelenlegi viszonyok mellett nem tudjuk.

Sorsjegyei nem nyertek. K-35 és Molnár Balázs csendőr.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapirokra.

Osztádi házak és telepek létesítése.

részhányarsaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részesletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvcskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónap felmondási idő letöltése mellett helyezni el intézetünknek, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetéti után, melyet a betéte az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köli, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.)

Előlegot nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire. Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében. jutinyos kamattétel mellett. Utalványok, intézkvények és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Veszünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi június hó 26-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Oláh Ödön, VIII. számú csendőrkerületbeli ezredesnek, a saját kérelmére megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint jelenleg szolgálatképtelennek, egy év tartamára várakozási illetékekkel való szabadságolását legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

A várakozási illetékekkel való szabadságolás napja: 1914. évi augusztus hó 1-je. Lakhely: Budapest.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi július hó 15-én Bad Ischl-ben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Téndli István és Varga Ferencz V., VI. számú csendőrkerületbeli csendőröknek, kilencz ember életének a vízbe fullástól saját életük veszélyeztetésével történt megmentéséért az ezüst érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Okiratilag megdicsértetett:

A m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Tóth Ferencz II. őrsvezető cz. őrmester, Domokos Albert és Darnóczi Lajos csendőrök, az 1913. évi július hó 17-én, Korond községben felhőszakadás következtében pusztított árvízveszély alkalmával az élet- és vagyonmentés körül bátor és elszánt magatartással kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért.

Gáspár Pál csendőr, a folyó évi május hó 28-tól 30-ig Budapesten rendezett hadsereg-szuronyvivőversenyen felmutatott — és a verseny vezetősége által is elismert — igen szép és a csendőrség tekintélyét és jó hírét öregbítő eredményükért, valamint az elért siker érdekében kifejtett vállalkozása és szívós kitartásáért.

Radics Sándor őrmester, az irodai szolgálat terén, különböző alkalmazásokban, éveken át kiváló szakértelemmel és buzgalommal kifejtett eredményes tevékenysége és példás magaviseletéért.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Késznyai Mihály, Szabó Gábor I. és Rozgonyi György őrmesterek, Bucsán Dániel, Szentei István és Losonczy

Sándor őrsvezető cz. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért és őrsüknek rendben tartása és alárendeltjeiknek helyes nevelése és befolyásolásáért.

Szetei János és Orosz János csendőrök, a folyó évi május hó 28-tól 30-ig Budapesten rendezett hadsereg-szuronyvivőversenyen felmutatott — és a verseny vezetősége által is elismert — igen szép és a csendőrség tekintélyét és jó hírét öregbítő eredményükért, valamint az elért siker érdekében kifejtett vállalkozásuk és szívós kitartásukért.

Járőrvezetői jelvényekkel elláttattak:

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

R. Nagy Imre, Zöld Sándor, T. Kiss Kálmán, Jámor Gábor, Kiss Gyula, Molnár Sándor, Zima Mátyás, Gavucz János, Tokai Sándor, Juhász Imre, Serbán András, Tarkányi András, P. Nádudvari Sándor és Bálint András csendőrök.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Barta János csendőr, Kiss Ágnessel 1914 július 4-én, Kolozson.

Halász Lajos őrsvezető cz. őrmester, Madarász Erzsébettel, 1914 július 19-én, Marosludason.

Dinyés Gábor őrsvezető cz. őrmester, Szilágyi Máriával, 1914 július 21-én, Szentesen.

ÓVÁS és KÉRELEM!

Szántó József 16 éve álló géparúháza kizárólag alantli czímen létezik Szegeden a városi bérpalotában. Kérem tehát sok ezer üzletbarátomat, ügyfeljelenk, hogy meg ne téveszsek hasonló nevű czímet és szigorúan Szántó József nevét követeljem rendelkezésem megtételénél. Flókraktáram pedig nincs Szegeden, de ahol az országban. Csakis



nálam kaphatók: katonai hegyi, Postillon, Britania és Helical kerekpárok a Tűnélküli Pathéon becsülőgépek és lemezek fölerakata is nálam van, csendőrségi díszvarrógépek c-ekély részlelítésre. Főrajegyzékem ingyen küldöm. Várom becsos rendeléseiket és ez után küldöm üdvözlőlevelemet sok ezer pártoló barátaimnak. ::

SZANTÓ JÓZSEF
géparúháza Szegeden, városi bérpalota.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Nyomtatványok

Sapkák

Kéztük

Kardbojt

Celluloid kezelő és nyakravaló

Czipőkrém

Fegyverzsir

Borotváló készlet

6, 10 és 20 éves

szolgálati kereszt

stb. stb.

Nagyvárad, Rulikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

Mindennemű felszerelési tárgyak
dus raktára olcsó árakkal.

Szives figyelmébe ajánljuk házilag készült, zefir, kreton és szabályos fehér ingeinket kitűnő minőségben és olcsó ár mellett.

Kívánatra készséggel küldünk ezekből választás végett.